

European Securities and
Markets Authority

UPOZORNENIE PRE INVESTOROV

ESMA VARUJE RETAILOVÝCH INVESTOROV PRED NÁSTRAHAMI ONLINE INVESTOVANIA

Hlavné body

Dávajte si pozor na možné riziká v súvislosti s online investovaním.

Overte si, či má firma povolenie.

Buďte obozretný s prísľubmi vysokej návratnosti.

Dávajte si pozor na softvér, ktorý pre vás automaticky generuje transakcie.

Buďte mimoriadne opatrný, ak budete vyzvaný poskytnúť údaje o vašej kreditnej karte.

Prečo vydáva orgán ESMA toto upozornenie?

Internet je dvojsmerný kanál.

Internet je legitímny kanál, ktorý čoraz viac využívajú firmy na predaj investičných produktov retailovým investorom. Firmy využívajú internet na to, aby retailovým investorom umožnili bezprostredný prístup do svojich systémov.

Internet ponúka rýchly a jednoduchý prístup k finančným trhom a produktom cez rôzne typy elektronických online obchodných platforiem, ako sú napríklad smartfóny alebo iné formy obchodovania cez mobilné telefóny.

Retailoví investori hľadajú dobrú návratnosť

Internet ponúka rýchly a priamy spôsob na investovanie vašich peňazí:

- Informácie môžete získať rýchlo a bezplatne.
- Ušetríte, ak využijete iba základné služby.
- Je príjemnejšie, ak používate údaje, ku ktorým ste sa dopracovali sám, ako keby ste mali o svojich investičných možnostiach hovoriť so skúseným poradcom.

Investori sa neustále usilujú o čo najväčšiu návratnosť svojich peňazí. Dosiagnúť vysokú návratnosť rýchlo a ľahko nie je jednoduché najmä teraz, keď sú nízke úrokové sadzby, pretrvávajúca nestabilita a malá predvídateľnosť vývoja na finančných trhoch.

Pri hľadaní vysokej návratnosti by investori mohli využiť menej známe produkty a firmy na internete.

Ale ...

Vysoký tlak a agresívne predajné/marketingové techniky vás niekedy môžu dotlačiť k investovaniu alebo k využitiu špeciálnych webových stránok (napríklad formou špeciálnych ponúk lebo darov alebo demo prístupu do ponúkaného systému).

Osobné stretnutie a vlastnoručný podpis nemusia byť vždy príjemné, ale chránia vás pred unáhlenými transakciami.

Nie všetky firmy, ktoré pôsobia cez internet, majú povolenie ponúkať investície. Sice môžu mať povolenie, ale iba na vykonávanie niektorých iných činností alebo pracujú nezákonne a predávajú rizikové alebo neexistujúce produkty neopatrným zákazníkom.

Aj keď sa mnohé z týchto firiem môžu javiť ako seriózne a nefalšované, nemusí tomu vždy tak byť. Pri návšteve kancelárie firmy a osobnom kontakte s poradcami sa ľahšie dá odhadnúť ich serióznosť. Webová stránka je ľahko vytvorený marketingový nástroj a nemusí vždy zodpovedať skutočnosti.

ESMA a orgány v iných členských štátoch pozorovali nárast sťažností investorov týkajúcich sa nepovolených činností firiem na internete.

Hoci sa na reklamu vzťahujú príslušné finančné právne predpisy, neriadi sa nimi každá reklama, s ktorou prídete do styku. Napríklad tam nemusia byť žiadne alebo iba minimálne údaje o investorovi a niekedy sú tieto údaje zavádzajúce.

Bezpečne investovať

Na čo by ste si mali dávať pozor?

Ak z webovej stránky firmy jednoznačne nevyplýva, že má povolenie, je veľmi pravdepodobné, že ho nemá.

Ak sa zdá, že firma má povolenie, overte si, či je to naozaj pravda. Už bolo odhalených veľa príkladov falošných vyhlásení. Na webových stránkach národných regulačných orgánov sa nachádzajú zoznamy firiem s povolením.

Zapamätajte si, ak niečo znie príliš dobre na to, aby to bola pravda, asi to tak aj je.

Online reklamy alebo vyhlásenia môžu byť veľmi presvedčivé. Buďte obozretný pri vyhláseniach, že investícia bude mať *neuveriteľný zisk* alebo *veľký výnos*. Takéto vyhlásenia sú často znakom vysokorizikových investícií alebo signalizujú možný podvod.

Buďte opatrný, ak sa vyskytnú slová ako *bezpečný*, *chránený* a *garantovaný*. Každá investícia obsahuje určitú úroveň rizika a to sa odráža v miere návratnosti, ktorú môžete očakávať. Ak firmy používajú tieto slová vo svojej reklame, musia jasne vysvetliť, čo tým myslia. Je na vás, aby ste uvážili, či vaše znalosti a skúsenosti v oblasti finančných trhov stačia na to, aby ste do detailov porozumeli rizikám a návratnosti danej investície.

To sa týka aj súvisiacich nákladov. Firmy sú povinné poskytnúť vám príslušné údaje.

Ponuky na zaškolenie alebo obchodovanie s virtuálnymi portfóliami sú aktívne využívané firmami ponúkajúcimi investičné služby cez internet a takisto vás môžu nabádať, aby ste investovali. Buďte opatrný pri ponukách tzv. bezplatných peňazí: reklamné ponuky ako napríklad „vrátenie 10 % z hotovosti“ alebo „možnosť získať až 500 EUR pri otvorení účtu“ – to všetko sú príklady vábivých prísľubov.

Ak používate online platformy, mali by ste byť opatrný pri používaní softvéru, ktorý za vás automaticky generuje transakcie. Mohlo by sa stať, že stratíte kontrolu nad uskutočňovanými transakciami.

Nemali by ste poskytovať údaje o svojej kreditnej karte. Váš účet môže byť zaťažený priamo bez vášho súhlasu a získať peniaze späť by

mohlo byť veľmi komplikované.

Vo väčšine prípadov, keď sám investujete cez internet (t.j. bez toho, aby vám poradili o produkte predávanom alebo ponúkanom firmou), musí mať firma vypracovaný postup na overenie vašich znalostí a schopností, ku ktorému patria otázky o:

- druhoch služieb a produktov, ktoré poznáte
- charaktere, objeme a frekvencii vašich predchádzajúcich transakcií.

Zoznam nie je úplný.

Hlavným cieľom týchto krokov je stanoviť úroveň vašich znalostí a skúseností v oblasti investícií relevantných pre daný ponúkaný alebo žiadaný produkt, resp. službu a overiť, či ste porozumeli rizikám produktu. Firma tak môže posúdiť, či je produkt pre vás vhodný alebo nie. Firma vás musí upozorniť, ak produkt pre vás nie je vhodný, a vy by ste toto upozornenie pozorne zvážili.

Pred investovaním je dôležité, aby ste si pozorne prečítali všetky marketingové podklady a zmluvu alebo právne dokumenty a porozumeli im.

Vyhľadajte si na internete údaje o firme, s ktorou chcete obchodovať. Skúsenosti alebo zistenia iných investorov, organizácií na ochranu spotrebiteľov alebo informácie z tlače môžu byť k dispozícii vo verejných zdrojoch.

Ako sa môžete chrániť?

Urobte si kópiu vašej online transakcie a pozrite si, či sa na webových stránkach nachádzajú ochranné funkcie. Tým by mal byť zaručený bezpečný prenos osobných údajov.

Vždy si overte, či má firma povolenie vo vašej krajine na stránke <http://www.esma.europa.eu/page/Investment-Firms> alebo na webovej stránke národného regulačného orgánu firmy.

Ak firma nemá povolenie ponúkať investičné služby a činnosti, nie je oprávnená ich poskytovať. Zároveň sa zrejme ani neriadi predpismi na ochranu investorov.

Ak obchodujete s firmou, ktorá nemá povolenie poskytovať investičné služby a činnosti, znamená to, že asi prídete o peniaze bez ohľadu na výsledok vykonanej transakcie a nebudete mať prístup k vnútroštátnym systémom ochrany pre investorov, ktorí obchodujú so subjektmi s povolením.

Vždy si odložte výťažky všetkých príslušných informácií pre vaše osobné záznamy. Táto informácia sa vám môže zísť, ak budete musieť podať sťažnosť.

Ďalšie informácie

Ak máte nejaké otázky alebo pochybnosti, obráťte sa na regulačný orgán vo svojej krajine. Zoznam všetkých národných regulačných orgánov a ich webových stránok je k dispozícii na webovej stránke orgánu ESMA <http://www.esma.europa.eu/investor-corner>.